

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10So/60/2016
Identifikačné číslo spisu: 7015200778
Dátum vydania rozhodnutia: 27.09.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Hatalová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:7015200778.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Hatalovej, PhD. a členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Eleny Berthotyovej PhD. v právnej veci navrhovateľa: N. Z., bytom M., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach, č. k. 5Sd/39/2015-42 zo dňa 24.05.2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 5Sd/39/2015-42 zo dňa 24. mája 2016 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 27.05.2015, ktorým odporkyňa podľa § 70 a § 71 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon alebo zákon č. 461/2003 Z. z.“) zamietla žiadosť navrhovateľa o invalidný dôchodok zo dňa 05.05.2015 s tým, že menovaný podľa posudku posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Košice zo dňa 05.05.2015 nie je invalidný podľa ustanovenia § 70 ods.1 zákona, lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť bola u neho určená v rozsahu 20 %.

Krajský súd preskúmal napadnuté rozhodnutie v intenciách ustanovenia § 250l a nasl. O.s.p. a dospel k záveru, že opravnému prostriedku navrhovateľa nemožno vyhovieť.

Krajský súd uviedol, že z administratívneho spisu odporkyne zistil, že navrhovateľ žiadosťou spísanou dňa 05.05.2015 požiadal Sociálnu poisťovňu o priznanie invalidného dôchodku, ktorý žiadal priznať od 04.12.2014.

Podľa posudku posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky v Košiciach zo

dňa 05.05.2015, menovaný nie je invalidný podľa ustanovenia § 71 ods. 1 citovaného zákona, lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. U navrhovateľa bola zistená dorzalgia a primárna hypertenzia. Za rozhodujúce zdravotné postihnutie posudkový lekár považoval choroby podporného a pohybového aparátu, pričom toto postihnutie je začlenené do kapitoly XV, odd. E, pol. 4 písm. a) prílohy č. 4 zákona č. 461/2003 Z. z. a zodpovedá mu miera poklesu vykonávať zárobkovú činnosť v rozsahu 20 %. Zo záveru tohto posudku vyplýva, že ide o 41 ročného posudzovaného, ktorý dňa 03.06.2014 havaroval ako vodič osobného auta, utrpel polytraumu s otrasom mozgu, s trieštivou zlomeninou tela stavca C7 a Th4, zlomeninou prednej strany tela stavca Th1, Th2 a Th3, zlomeninu stehna, pomliaždenie pľúc a viaceré tržné rany v oblasti tváre a hlavy. Hospitalizovaný bol na klinike úrazovej chirurgie, navrhnuté operačné riešenie zlomeniny stavca C7 odmietol, doporučený spinálny režim nedodržiaval. Následne bol kontrolovaný ambulatnou formou úrazovým chirurgom, realizované boli opakovane CT vyšetrenia, ktoré vykazujú poúrazové zníženie tela stavca C7 a Th4 s regeneratívnymi prestavbovými zmenami bez stenotizácie spinálneho kanála. Opakovane bolo doporučené operačné riešenie so stabilizačnou operáciou zlomenín, ktoré odmietol. Vyšetrený bol neurológom, kde bol zistený prítomný bolestivý syndróm chrbticový a cervikobrachiálny syndróm vpravo. Prejavy koreňovej lezie s postihnutím motoriky nie sú prítomné. Vo februári 2015 bola u neho novozistená arteriálna hypertenzia a sínusová tachykardia, nastavený bol na liečbu. Posúdený podľa zákona č. 461/2003 Z. z. a prílohy č. 4 s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 20 %.

K zhodnému záveru pokiaľ ide o rozhodujúce zdravotné postihnutie i určenú mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť u navrhovateľa dospel aj posudkový lekár sociálneho poistenia odporkyne so sídlom v Košiciach vo svojom posudku zo dňa 15.10.2015 pre potreby súdneho konania. Zdravotný stav navrhovateľa charakterizoval diagnostickým záverom: bolesti chrbta a primárna hypertenzia, ku ktorému dospel po zhodnotení aktuálneho zdravotného stavu navrhovateľa na základe ním absolvovaných odborných lekárskech vyšetrení a vlastného lekárskeho vyšetrenia posudkovým lekárom. Za rozhodujúce zdravotné postihnutie u navrhovateľa aj tento posudkový lekár považoval, choroby podporného a pohybového aparátu, pričom toto postihnutie je začlenené v kapitole XV, odd. E, pol. 4 písm. a) prílohy č. 4 zákona č. 461/2003 Z. z. a zodpovedá mu miera poklesu vykonávať zárobkovú činnosť v rozsahu 20 %. V závere posudku konštatoval, že posudzovaný v júni 2014 utrpel polytraumu, keď havaroval ako vodič so zlomeninami v oblasti chrbtice, hrudníka, bol hospitalizovaný na Klinike úrazovej chirurgie, kde boli operačne riešené telá stavcov C7, čo odmietol, spinálny režim nedodržiava. Opakované CT vyšetrenia dokumentujú zníženie tela stavca C7 a Th4 s regeneratívnymi prestavbovými zmenami bez stenotizácie spinálneho kanála. Odborné lekárske nálezy dokumentujú prítomný bolestivý chrbticový syndróm a krčno-ramenný syndróm vpravo. Prejavy koreňového poškodenia s postihnutím motoriky nie sú prítomné. Takýto funkčný postih v zhode so zhodnotením posudkovej lekárky SP pobočky Košice nezdôvodňuje u posudzovaného invaliditu. Posudzovaný od februára 2015 je v liečení pre novozistenú chorobu vysokého tlaku krvi, bez dokumentovaných výraznejších komplikácií, posudkovo je málo významná, nezdôvodňuje u posudzovaného vyššie percento miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Druhostupňový posudkový orgán odporkyne zotrval na svojom stanovisku aj po prehodnotení navrhovateľom v priebehu konania predložených odborných lekárskech nálezov, ako to vyplýva z jeho doplnacieho posudku zo dňa 31.03.2016. Uviedol, že aktuálne doložené kontrolné neurologické vyšetrenia vrátane kontrolného MRI vyšetrenia krčnej chrbtice nedokumentujú zhoršenie zdravotného stavu oproti predchádzajúcim posudkom. Rozhodujúcim zdravotným postihnutím sú naďalej bolesti chrbta a stav po zlomenine tela krčnej chrbtice z júna 2014 so zaradením do kapitoly XV, odd. E, pol. 4, písm. a/ s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 20 %.

Súd na základe dokazovania vykonaného v správnom i súdnom konaní dospel k záveru, že skutkové okolnosti, týkajúce sa rozsahu zdravotného poškodenia navrhovateľa boli dostatočne ozrejmené príslušnými posudkovými lekármi sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ktorí vo svojich posudkoch vyhodnotili jeho zdravotné postihnutia, vyplývajúce z jeho zdravotnej dokumentácie i vlastných

vyšetrení. Navrhovateľ v konaní neuviedol žiadne nové skutočnosti, ktoré by neboli známe príslušným posudkovým lekárom pri vypracovaní, a ktoré by mohli ich jednoznačné závery spochybniť. Zdravotné poškodenia navrhovateľa zistené objektívnymi lekáorskými vyšetreniami podľa podaných posudkov vo veci konajúcich posudkových orgánov neznižujú jeho pracovnú schopnosť natoľko, aby bol invalidný. Podľa týchto posudkov pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má menovaný stanovenú mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť vo výške 20 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Preto mu nárok na invalidný dôchodok nevznikol.

Súd považuje za potrebné uviesť, že kompetencia posudzovať zdravotný stav pre účely invalidity je zákonom o sociálnom poistení zverená posudkovým lekárom sociálneho poistenia, ktorí pri jeho posudzovaní postupujú zákonom stanoveným spôsobom a v súlade s prílohou č. 4 k zákonu o sociálnom poistení. Vychádzajúc z obsahu administratívneho spisu odporkyne súd konštatuje, že postup odporkyne v tomto prípade bol v súlade s platnou právnou úpravou.

Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ včas odvolanie. Uviedol, že dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav mu neumožňuje vykonávať zárobkovú činnosť. Tento trvá od 03.06.2014 až po súčasnosť, čiže viac ako dva roky.

Následne boli doručené odvolaciemu súdu dňa 09.11.2016 lekárske správy, ktoré boli doručené Krajskému súdu v Košiciach dňa 02.11.2016 a to z psychiatrickej kliniky Univerzitnej nemocnice L. Pasteura Košice - prepúšťacia správa o hospitalizácii pacienta - navrhovateľa v dňoch od 11.10.2016 do 28.10.2016, lekárska správa z ambulancie klinickej psychológie zo dňa 27.10.2016, z neurologickej ambulancie zo dňa 21.07.2016 a zo dňa 08.07.2016 a z magnetickej rezonancie zo dňa 19.07.2016, lekárska správa doručená odvolaciemu súdu dňa 24.04.2017, doručená Krajskému súdu v Košiciach dňa 18.04.2017 a to z neurologickej ambulancie zo dňa 04.04.2017, lekárske správy doručené odvolaciemu súdu dňa 12.04.2017, ktoré boli doručené Krajskému súdu v Košiciach dňa 04.04.2017 a to prepúšťacia správa zo dňa 31.03.2017 - Svet zdravia, Nemocnica s poliklinikou Sv. Barbory, a.s. Bratislava o hospitalizácii pacienta v dňom od 11.01.2017 do 31.03.2017, lekárske správy doručené odvolaciemu súdu dňa 07.06.2017, ktoré boli Krajskému súdu v Košiciach doručené dňa 31.05.2017 a to z neurologického oddelenia zo dňa 16.05.2017, od psychiatra zo dňa 18.05.2017 a od algeziológa zo dňa 24.05.2017, správy doručené odvolaciemu súdu dňa 14.08.2017 lekárske správy, ktoré navrhovateľ doručil Krajskému súdu v Košiciach dňa 07.08.2017 a to zo dňa 19.06.2014 vydané psychiatrom, zo dňa 27.06.2017, 28.06.2017 od algeziológa, zo dňa 04.07.2017 od neurológa.

Odporkyňa sa k odvolaniu vyjadrila podaním zo dňa 26.07.2016, v ktorom uviedla, že dôvody, ktoré uvádza navrhovateľ v odvolaní, nepovažuje za opodstatnené. Posúdenie dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu a jeho následkov na schopnosť fyzickej osoby vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje odborné lekárske znalosti. Vo veciach sociálneho poistenia je dokazovanie v tomto smere zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia, a to tak na účely správneho, ako aj súdneho konania. Navrhovateľ v odvolacom konaní neuviedol žiadne také nové skutočnosti, ktoré by spochybňovali úplnosť, objektívnosť a presvedčivosť posudkov posudkových lekárov sociálneho poistenia zadovaných v tomto konaní a ktoré by prijatý záver v posudkoch posudkových lekárov sociálneho poistenia spochybnili alebo vyvrátili. Pochybnosti navrhovateľa o tom, že jeho zdravotný stav nebol v konaní správne posúdený, považuje odporkyňa za neodôvodnené, vyvolané len jeho subjektívnym presvedčením, čo nie je dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v konaní.

Skutkové okolnosti týkajúce sa rozsahu zdravotného poškodenia navrhovateľa boli podľa odporkyne dostatočne ozrejmene príslušnými posudkovými lekármi sociálneho poistenia, sú z hľadiska skutkového úplné, dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi, ako aj zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasností a vnútorných rozporov a vo svojich záveroch sa zhodujú. Nebol preto daný dôvod na ďalšie dokazovanie.

Navrhovateľ v konaní nepreukázal, že by jeho zdravotný stav bol zhoršený v rozsahu odôvodňujúcim

určenie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, preto mu nárok na zvýšenie sumy invalidný dôchodok nevznikol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 O.s.p., napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo preskúmal bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a jednomyselne dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno vyhovieť.

Podľa § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Podľa § 70 ods. 2 zákona o sociálnom poistení, fyzická osoba má nárok na invalidný dôchodok aj vtedy, ak sa stala invalidnou v období, v ktorom je nezaopatreným dieťaťom a má na území Slovenskej republiky trvalý pobyt. Nárok na invalidný dôchodok tejto fyzickej osobe vzniká najskôr odo dňa dovŕšenia 18 rokov veku. Nárok na invalidný dôchodok má aj fyzická osoba, ktorá sa stala invalidnou počas doktorandského štúdia v dennej forme, nedovŕšila 26 rokov veku a má na území Slovenskej republiky trvalý pobyt.

Podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, poistenec je invalidný, ak pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Podľa § 71 ods. 3 prvej vety zákona o sociálnom poistení, pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobo nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby.

Podľa § 71 ods. 6 zákona o sociálnom poistení, miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí.

Podľa § 71 ods.7 zákona o sociálnom poistení trvanie invalidity sa nepreskúmava, ak pri kontrolnej lekárskej prehliadke nebola určená lehota jej ďalšieho uskutočnenia.

Mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10 %, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť (§ 71 ods. 8 zákona o sociálnom poistení).

Podľa § 71 ods. 10 zákona o sociálnom poistení dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav na účely invalidity sa posúdi opätovne, ak sa predpokladá zmena vo vývoji zdravotného stavu a zmena schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Z dávkového spisu odporkyne vyplýva, že navrhovateľ žiadosťou spísanou dňa 05.05.2015 požiadal odporkyňu o priznanie invalidného dôchodku. Podľa posudku posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Košice zo dňa 05.05.2015, ktorý bol vypracovaný na základe podanej žiadosti o invalidný dôchodok, navrhovateľ nie je invalidný podľa § 71 ods.1 zákona, lebo pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť bola stanovená na 20 %.

Na základe podaného opravného prostriedku bol zdravotný stav navrhovateľa opätovne posúdený posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Košice dňa 18.08.2015 a posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie dňa 15.10.2015. Posudkoví lekári sociálneho poistenia zotrvali na pôvodnom posudku, že navrhovateľ nie je invalidný podľa

ustanovenia § 71 ods.1 zákona s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 20 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Zdravotný stav navrhovateľa bol taktiež posudzovaný dňa 31.03.2016 na žiadosť súdu.

Pretože súd nemôže sám posudzovať odborné otázky medicínskeho charakteru, ktoré sú podkladom pre stanovenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť pre účely invalidity, musí rovnako ako odporkyňa vychádzať z lekárskeho posudku, kde posudzuje presvedčivosť ich záverov s prihliadnutím na všetky okolnosti, najmä aj s prihliadnutím na námietky žiadateľa o invalidný dôchodok. O objektívnosti, odbornej úrovni a úplnosti záverov posudkov posudkových orgánov, ktoré boli v zásade zhodné, odvolací súd nemal dôvod pochybovať.

Odvolací súd má za to, že posudkový lekár sa v dostatočnom rozsahu vyrovnal so všetkými skutočnosťami, ktoré boli podkladom pre jeho rozhodnutie, z obsahu posudku je zrejmá jeho úvaha, na základe ktorej dospel k určaniu rozhodujúceho zdravotného postihnutia a k nemu prislúchajúcej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Pretože navrhovateľ v odvolaní neuviedol žiadne nové skutočnosti, nebol dôvod spochybniť závery lekárskeho vyšetrenia, ani dôvod na ďalšie posudzovanie zdravotného stavu.

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správneho dôvodu napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správneho napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd konštatuje, že sa v plnom rozsahu stotožňuje s odôvodnením rozsudku krajského súdu.

V uvedenej právnej veci odvolací súd poukazuje na ustanovenie § 205i ods.1 veta prvá O.s.p., podľa ktorého pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia.

V zmysle uvedeného nemohol odvolací súd prihliadať na lekárske správy predložené navrhovateľom v odvolacom konaní. Tento, pokiaľ sa na nich odvoláva, bol povinný ich predložiť v rámci konania o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne a v prvom rade pri konaní pred správny orgánom.

Ak by navrhovateľ mal pocit o zhoršujúcom sa zdravotnom stave, môže opätovne požiadať o prehodnotenie jeho zdravotného stavu v súvislosti s priznaním invalidného dôchodku.

S poukazom na ustanovenie § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok postupoval odvolací súd v konaní podľa predpisov účinných do 30.06.2016 (zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok).

Z vyššie uvedených dôvodov aj odvolací súd považoval rozhodnutie odporkyne, ktoré bolo podľa jeho názoru náležite odôvodnené, za zákonné a preto rozsudok krajského súdu ako vecne správny podľa § 219 ods. 1,2 O.s.p. potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo navrhovateľ v odvolacom konaní nebol úspešný a odporkyňa náhrada trov nepatrí zo zákona.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok n i e j e prípustný.